

Tranemo kommun

kommun@tranemo.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Tranängskolan 7-9 i Tranemo kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tranemo kommun att senast den **24 mars 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Tranemo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. (Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, En likvärdig utbildning, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Rektor ska se till att det bedrivs ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.
- I detta ingår att se till att värdegrundsarbetet omfattar alla elever på skolenheten samt att det genomförs på ett sådant sätt att det är uppföljningsbart så att det går att se om det gett avsedd effekt.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Tranemo kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Elevhälsan ska arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att det saknas ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete på skolenheten för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet. Visserligen finns det en trygghetsgrupp på skolan men det ges få exempel på att det sker något samlat värdegrundsarbete. I kombination med att det även saknas ett förebyggande och främjande arbete som bedrivs av elevhälsan får de insatser som görs inte avsedd effekt. Ett exempel på detta är att trygghetsgruppen som finns på skolan, där såväl lärare som kurator ingår, inte når ut till eleverna med sitt arbete. Det förekommer värdegrundsarbete i vissa klasser men det saknas ett skolgemensamt arbete där rektorn tar ansvar för att alla elever omfattas av detta arbete.

Elevhälsan medverkar inte till att ett gemensamt värdegrundsarbete genomförs på skolenheten. Elevhälsan genomför inte heller mer än i enstaka fall något hälsofrämjande eller förebyggande arbete som berör alla elever. I arbetet med olika värdegrundsfrågor behöver elevhälsan bidra med sina kompetenser. Elevhälsan behöver också arbeta med övriga hälsofrämjande och förebyggande områden som ingår i skolans uppdrag.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det saknas ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete på skolenheten för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet och som omfattar alla elever och all personal. Visserligen förekommer det ett visst värdegrundsarbete och det finns också en trygghetsgrupp på skolan. Det arbete som genomförs utgår dock från enskilda lärares initiativ och blir därmed beroende av vilken lärare eleverna har om de får del av något arbete med värdegrundsfrågor i undervisningen eller ej. Skolinspektionen bedömer sammantaget att det värdegrundsarbete som genomförs inte är systematiskt, strukturerat och målinriktat och att det därför inte kan utvärderas och följas upp på skolenhetsnivå. Därmed finns risk att arbetet som genomförs inte alltid får avsedd effekt och att skolan inte heller kan se mönster över tid av insatta åtgärder.

Rättslig reglering

I läroplanen står bland annat att alla som arbetar i skolan ska medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen.

I sin verksamhet ska skolan bidra till att verksamheten präglas av solidaritet mellan människor. Vidare ska skolan aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper samt visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Utredning

Av tillsynen framgår att ett visst arbete gällande värdegrund och arbete mot kränkningar pågår på skolenheten. Eleverna berättar exempelvis att det finns en trygghetsgrupp på skolan där bland annat två elever per klass ingår i sin roll som kamratstödjare. Eleverna i intervjun ger inga exempel på vad gruppen har arbetat med avseende värdegrundsfrågor förutom att de har genomfört en enkät, om bland annat, tryggheten på skolan. Under det senaste läsåret säger elever att de inte har märkt av gruppens arbete. Enligt lärarna träffas trivselgruppen regelbundet, en gång i månaden, och ska vara "ögonen utåt" även om det inte har varit helt tydligt styrt uppifrån vad som ska gälla för gruppen. På fråga från Skolinspektionen om det finns något gemensamt värdegrundsarbete på skolenheten uppger lärare att det finns ett beslut om att dessa frågor ska tas upp på mentorstid men att det inte görs. Även elever säger att mentorstiden inte används till värdegrundsfrågor utan att de då endast pratar om skolarbete. Enligt rektorn finns det arbete som är tänkt att genomföras på mentorstid men som vid tiden för tillsynen ännu inte kommit igång fullt ut. Även elevhälsan uppger att det saknas ett gemensamt värdegrundsarbete på skolan innevarande termin, som de känner till. Inte heller rektorn ger något konkret exempel på skolans gemensamma värdegrundsarbete som pågår utan nämner endast i intervju sådant som är planerat framåt i tiden. De exempel som av de intervjuade ges på pågående värdegrundsarbete är att eleverna i årskurs 9 uppger att de hade en gemensamhetsdag för att lära känna varandra när de började årskurs 7. Även elever som nu går i årskurs 7 nämner att de i början av terminen gick igenom hur de ska vara mot varandra på skolan och några elever i årskurs 8 uppger att deras lärare i början av läsåret talat om att man inte ska diskriminera någon. Även elevhälsan nämner att det vid terminsstart har genomförts samarbetsövningar i klasserna. Det har också enligt elever i årskurs 9 ibland förekommit aktiviteter tillsammans med andra klasser i årskursen men inte något som hela skolan deltagit i. Elever i årskurs 8 säger att de inte tagit upp några värdegrundsfrågor i klassen. Lärarna säger att det dock har förts diskussioner med eleverna om vilket klimat de vill ha i klassrummet och att de tar tag i saken om det inträffar något bråk och att de i så fall gör det på mentorstiden. När det gäller arbetet mot kränkningar nämner lärarna även att eleverna nyligen blivit informerade av polisen kring hur de ska göra om de blir utsatta för kränkningar samt att det är planerat att ha föreläsningar kring nätkränkningar för årskurs 8 och 9 eftersom det var problem med det förra läsåret.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tranemo kommuns verksamhet vid Tranängskolan 7-9 uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tranemo kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans arbete eftersom det inte främst är förebyggande och hälsofrämjande utan snarare till övervägande del består av åtgärdande insatser. De som ingår i elevhälsan gör inga gemensamma och övergripande insatser av varken hälsofrämjande eller förebyggande karaktär för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. I stället ägnar de olika professionerna största delen av sin tid åt att, var och en för sig, arbeta åtgärdande med enskilda elever. För att kunna uppfylla de krav som finns i författningarna behöver elevhälsans alla kompetenser arbeta med det förebyggande och hälsofrämjande arbetet som en samlad resurs för hela skolenheten.

Rättslig reglering

Skollagen anger att elevhälsan ska vara främst förebyggande och hälsofrämjande samt att elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Enligt förarbetena handlar det förebyggande och hälsofrämjande arbetet om att ...

Utredning

Utredningen visar att elevhälsans arbete främst är åtgärdande istället för förebyggande och hälsofrämjande. Vidare framkommer att eleverna har dålig kännedom om vilka som ingår i elevhälsan. Eleverna uppger att de i några årskurser endast har träffat elevhälsan vid terminsstart då de var ute i klasserna och presenterade sig. Några elever känner även till att kurator är medlem av trygghetsgruppen. De nämner också att skolsköterskan i vissa årskurser har hälsosamtal samt att elevhälsan i en årskurs leder sex-och samlevnadsdagar. Även lärare uppger att skolsköterskan har hälsosamtal samt att kurator är med i trygghetsgruppen. I en årskurs berättar eleverna att det tidigare läsår har funnits tjej- och killgrupper på eleven sval.

Elevhälsan uppger att det inte finns något övergripande förebyggande eller hälsofrämjande arbete på skolenheten vid tiden för tillsynen. Det arbete som pågår är att de i sina olika professioner möter elever och lärare i vardagen. Elevhälsan nämner också att de inför mottagandet av nya elever som ska börja årskurs 7 kontakter avlämnande skolor för att få information om eleverna. Om de skulle börja arbeta förebyggande skulle mobilanvändningen bland eleverna vara ett område som de behöver arbeta med på skolan, säger elevhälsan. De uppger vidare att övervägande delen av deras arbete vid tiden för tillsynen ägnas åt åtgärdande insatser. Vi är kallade till väldigt många samtal som är åtgärdande i elevärenden för enskilda elever med föräldrar vilket är något som tar mycket av vår tid, uppger elevhälsan. En annan del som tar tid är den dokumentation vi behöver göra utifrån enskilda elevärenden. Det gäller både de ärenden som vi inte har blivit klara med sedan tidigare och de nya ärenden som kommer, säger elevhälsan. Rektor uppger att kurator har observerat i alla klasser samt att skolsköterskan genomför hälsosamtal i vissa årskurser. Elevhälsan utgör även en stödfunktion för pedagogerna, säger rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Tranemo kommuns verksamhet vid Tranängskolan 7-9 uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Tranemo kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Tranemo kommun uppfyller författningarnas krav inom följande områden.

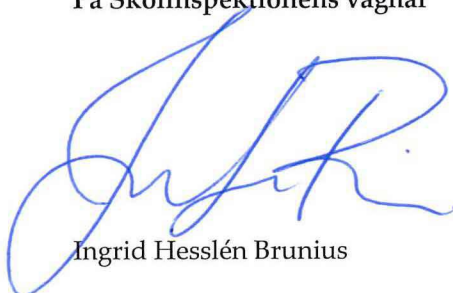
Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Styrning och utveckling av verksamheten

På Skolinspektionens vägnar

Ingrid Hesselén Brunius

Beslutsfattare

Gerd Pålsson Berg

Utredare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Tranängskolan 7-9

Fakta om Tranängskolan 7-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Tranemo kommun under hösten 2019. Tranängskolan 7-9 besöktes av Skolinspektionen den 11 och 12 september 2019.

Tranängskolan 7-9 är Tranemo kommuns enda skolenhet för årskurs 7-9. Den är centralt belägen i tätorten Tranemo. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor. Vid tiden för tillsynen gick det 415 elever fördelade på sex klasser i varje årskurs.